

Zadeva C-626/19 PPU

**Povzetek predloga za predhodno odločanje v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča Evropske unije**

Datum vložitve:

22. avgust 2019

Predložitveno sodišče:

Rechtbank Amsterdam (Nizozemska)

Datum predložitvene odločbe:

22. avgust 2019

Tožeča stranka:

Openbaar Ministerie

Tožena stranka:

YC

Predmet postopka v glavni stvari

Predlog državnega tožilca za preizkus evropskega naloga za prijetje (v nadaljevanju: ENP).

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Ta predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU se nanaša na 1) pogoje, pod katerimi lahko državni tožilec velja za odreditveni pravosodni organ v smislu člena 6(1) Okvirnega sklepa 2002/584 in 2) zahtevo, da mora obstajati možnost vložitve pravnega sredstva zoper odločitev o izdaji ENP.

Vprašanja za predhodno odločanje

I. Ali je mogoče državnega tožilca, ki sodeluje pri izvajanju sodne oblasti v odreditveni državi, ki pri opravljanju svojih funkcij, neposredno povezanih z izdajo evropskega naloga za prijetje, deluje neodvisno in ki je izdal ENP, šteti za odreditveni pravosodni organ v smislu člena 6(1)

Okvirnega sklepa 2002/584/PNZ, če je sodišče v odreditveni državi članici že pred dejansko odločitvijo državnega tožilca o izdaji ENP presodilo o pogojih za izdajo ENP in zlasti o sorazmernosti tega ukrepa?

II. Če je treba na prvo vprašanje odgovoriti nikalno: ali je pogoj, da mora obstajati možnost sodnega nadzora nad odločitvijo državnega tožilstva o izdaji ENP in zlasti nad sorazmernostjo takšne odločitve, ki v celoti izpolnjuje zahteve učinkovitega sodnega varstva, iz točke 75 sodbe Sodišča Evropske unije z dne 27. maja 2019 (ECLI:EU:C:2019:456) izpolnjen če lahko zahtevana oseba po njeni dejanski predaji sproži sodni postopek, v katerem lahko pred sodiščem v odreditveni državi članici zahteva umik ENP in v katerem to sodišče med drugim preverja sorazmernost odločitve o izdaji ENP?

Navedene določbe prava Unije

Člena 1 in 6 Okvirnega sklepa z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami (2002/584/PNZ) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 34).

Navedene določbe nacionalne zakonodaje

Člen 1 Overleveringswet (zakon o predaji) (Stb. 2004, 195).

Kratek povzetek dejstev in postopka v glavni stvari

- 1 Oseba XD je bila 5. aprila 2019 na Nizozemskem prijeta na podlagi ENP, ki ga je 27. marca 2019 izdalo *Procureur de la République du Tribunal de grande instance de Tours* (državno tožilstvo v Toursu, Francija). ENP je bil izdan z namenom predaje zahtevane osebe za potrebe kazenskega pregona v Franciji. V Franciji je bil osumljen, da je skupaj z drugimi izvedel oborožen napad v Toursu. Zadevni ENP je bil izdan na podlagi nacionalnega naloga za prijetje, ki ga je izdal preiskovalni sodnik v Toursu.
- 2 Državni tožilec je 5. aprila 2019 vložil zahtevo za preizkus ENP. Postopek je bil večkrat prekinjen. Med tem so bila francoskemu odreditvenemu organu zastavljena dodatna vprašanja. V Franciji so državni tožilci navedeni kot pravosodni organi, ki so v skladu s členom 6(1) Okvirnega sklepa 2002/584 pristojni za izdajo ENP.
- 3 Vprašanja so bila francoskemu odreditvenemu organu zastavljena z namenom preverjanja, ali je bila izdaja ENP s strani tega organa v skladu z zahtevami Sodišča Evropske unije (v nadaljevanju: Sodišče) iz sodbe z dne 27. maja 2019, OG in PI (tožilstvi Lübeck in Zwickau, C-508/18 in C-82/19 PPU, EU:C:2019:456).

- 4 Po oceni predložitvenega sodišča iz te sodbe izhaja, da se lahko državni tožilec šteje za odreditveni pravosodni organ, če sodeluje pri izvajanju sodne oblasti v državi članici, je neodvisen pri opravljanju svojih funkcij in če obstaja možnost vložitve pravnega sredstva zoper odločitve državnega tožilca o izdaji ENP.

Bistvene trditve strank v sporu o glavni stvari

- 5 Openbaar ministerie (državno tožilstvo) kot tožeča stranka v tej zadevi navaja, da je merilo, ki ga je nacionalno sodišče uporabilo v svoji odločbi o izdaji ENP, v skladu z zahtevami iz sodbe OG in PI, tako da so državni tožilci francoskega državnega tožilstva upravičeno navedeni kot odreditveni organ.

Kratek povzetek obrazložitve predloga

- 6 Na podlagi informacij, ki so jih posredovali francoski organi, predložitveno sodišče glede položaja državnega tožilstva ugotavlja, da francoski državni tožilec sodeluje pri izvajanju sodne oblasti v Franciji in deluje neodvisno; ni nevarnosti, da bi bil v posamičnem primeru v okviru izdaje odločbe o ENP bodisi posredno bodisi neposredno zavezan z morebitnimi usmeritvami ali navodili izvršilne veje oblasti, denimo Ministrstva za pravosodje.
- 7 Francoski državni tožilec torej izpolnjuje vsaj prvi dve zahtevi od gornjih zahtev, navedenih v točki 4, da bi lahko veljal za „odreditveni pravosodni organ“ v smislu člena 6(1) Okvirnega sklepa 2002/584. Te zahteve je Sodišče navedlo v točkah 73 in 74 sodbe OG in PI.
- 8 Na podlagi informacij, ki so jih posredovali francoski organi, se predložitvenemu sodišču postavljajo vprašanja o pomenu pogoja iz točke 75 omenjene sodbe, iz katere izhaja, da mora obstajati možnost sodnega nadzora nad odločitvijo državnega tožilca o izdaji ENP in zlasti nad sorazmernostjo takšne odločitve, ki v celoti izpolnjuje zahteve učinkovitega sodnega varstva.
- 9 Zahteva, da mora obstajati možnost vložitve pravnega sredstva, je po mnenju predložitvenega sodišča razvidna iz točke 75 sodbe OG in PI. V njej je Sodišče navedlo naslednje: „Poleg tega mora v odreditveni državi članici – kadar zakonodaja te države članice podeljuje pristojnost za izdajo evropskega naloga za prijetje organu, ki, čeprav sodeluje pri izvajanju sodne oblasti te države članice, ni sodna oblast – obstajati možnost sodnega nadzora nad odločitvijo o izdaji takega naloga za prijetje in zlasti nad sorazmernostjo takšne odločitve, ki v celoti izpolnjuje zahteve učinkovitega sodnega varstva.“
- 10 Besede „takega naloga za prijetje“ se lahko nanašajo le na „evropski nalog za prijetje“ in ne dopuščajo možnosti, da bi se lahko nanašale na kateri koli drug nalog kot ENP, še posebno ne na nacionalni nalog za prijetje, na katerem temelji ENP.

- 11 Nadalje Sodišče v točki 67 sodbe OG in PI razlikuje dve ravni varstva postopkovnih pravic in temeljnih pravic. Prva raven zadeva varstvo ob izdaji nacionalnega naloga za prijetje in druga raven se navezuje na varstvo ob izdaji ENP.
- 12 Predložitveno sodišče pripominja, da je v več primerih predaje državno tožilstvo navedlo, da glede na točko 68 sodbe OG in PI kriterij iz točke 75 ni upošteven. Bilo naj bi namreč dovolj, če bi bila samo na eni od dveh ravni varstva, navedenih v točki 68 sodbe, sprejeta odločitev, ki izpolnjuje zahteve učinkovitega sodnega varstva.
- 13 Po mnenju predložitvenega sodišča iz točke 68 izhaja, da dve ravni varstva med drugim pomenita, da mora biti na „najmanj“ eni od obeh ravni sprejeta odločitev, ki izpolnjuje zahteve učinkovitega sodnega varstva. To pomeni, da mora, kadar ENP izda organ, ki sicer sodeluje pri izvajanju sodne oblasti, toda ni sodnik ali sodišče, nacionalni nalog za prijetje izdati sodnik ali sodišče.
- 14 V točki 69 sodbe OG in PI Sodišče s tem v zvezi ugotavlja naslednje: „Iz tega izhaja, da mora nacionalna sodna odločba, kot je nacionalni nalog za prijetje, na katerem temelji evropski nalog za prijetje – kadar pravo odreditvene države članice podeli pristojnost za izdajo evropskega naloga za prijetje organu, ki, čeprav ob sodelovanju pri izvajanju sodne oblasti v tej državi članici, ni sodnik ali sodišče – izpolnjevati take zahteve.“
- 15 Iz prej navedene točke 68 je torej treba sklepati, da se na vsaj eni od obeh ravni zahteva odločba sodnika ali sodišča. V primeru, kot je opisan v točki 69, je, kot je razvidno iz točke 70 raven varstva na nacionalni ravni – konkretno nacionalni nalog za prijetje, na katerem temelji odločitev o izdaji ENP – zagotovljena.
- 16 Iz točk 71 in 72 prej navedene sodbe izhaja, da je odgovornost organa, ki na koncu sprejme odločitev o izdaji ENP, da zagotovi drugo raven varstva, „tudi če evropski nalog za prijetje temelji na nacionalni odločbi, ki jo izda sodnik ali sodišče“.
- 17 V okviru te druge ravni varstva se najprej zahteva, da odreditveni pravosodni organ ob sprejemanju odločitve o izdaji ENP „ni izpostavljen kakršnemu koli tveganju, da bo zlasti podrejen posamičnim navodilom izvršilne veje oblasti“ (točki 73 in 74). V primeru, da je pristojnost za izdajo ENP dodeljena (v celoti neodvisnemu) organu, ki sodeluje pri izvajanju sodne oblasti, toda ni sodnik ali sodišče, se („poleg tega“ v točki 75) zahteva, da mora obstajati možnost sodnega nadzora nad odločitvijo o izdaji ENP in zlasti nad sorazmernostjo takšne odločitve, ki v celoti izpolnjuje zahteve učinkovitega sodnega varstva, z drugimi besedami možnost postopka pred sodnikom ali sodiščem.
- 18 Nič v besedilu prej navedene točke 68 – še posebno ne beseda „vsaj“ – ne izključuje veljavnosti zahteve iz točke 75 v primeru, če odločbo na nacionalni ravni izda sodnik ali sodišče. Točka 68 zahteva le, da sodnik ali sodišče bodisi sprejme nacionalno odločbo bodisi izda ENP. Za prvi primer je v točki 75 dodatno

navedeno, da mora, če odločitev o izdaji ENP sprejme organ, ki ni sodnik ali sodišče, obstajati možnost, da se zoper to odločitev vloži pravno sredstvo pri sodniku ali sodišču.

- 19 Zahtevi iz točk 75 in 68 sodbe OG in PI sta si torej vzporedni.
- 20 To izhaja tudi iz sodbe z dne 27. maja 2019, PF (generalni državni tožilec Litve), C-509/18, EU:C:2019:457, ki je bila sprejeta na isti dan kot sodba OG in PI. V tej zadevi je nacionalni nalog za prijetje izdalo sodišče (točki 22 in 54 sodbe), poleg tega pa je generalni državni tožilec Litve sodeloval pri izvajanju sodne oblasti v Litvi (točka 42) in je bilo zagotovljeno, da je generalni državni tožilec Litve neodvisen od izvršilne veje oblasti, pa je moralo predložitveno sodišče kljub temu ugotoviti, „ali je zoper odločitve tega generalnega državnega tožilca, da izda evropski nalog za prijetje, mogoče vložiti pravno sredstvo, ki v celoti izpolnjuje zahteve, ki so neločljivo povezane z učinkovitim sodnim varstvom“ (točka 56).
- 21 Tudi če nacionalni nalog za prijetje izda sodnik ali sodišče, mora obstajati možnost, da se pri sodniku ali sodišču vloži pravno sredstvo zoper odločitev o izdaji ENP, če je to odločitev sprejel organ, ki ni sodnik ali sodišče. To vprašanje je predložitveno sodišče v prejšnji sodbi z dne 5. julija 2019 štelo za „éclairé“ (pojasnjeno). Ker gre v tej zadevi za odločitev o izdaji ENP, ki jo je sprejelo francosko državno tožilstvo in torej ne sodnik ali sodišče, je treba na podlagi besedila obeh sodb z dne 27. maja 2019 izpolniti obe zahtevi iz točk 68 in 75 sodbe OG in PI.
- 22 Po teh dveh sodbah z dne 27. maja 2019 pa predložitveno sodišče v različnih zadevah v zvezi z različnimi državami članicami ugotavlja, da zakonodaje zadevnih držav članic niso določale nobenega pravnega sredstva zoper odločitve o izdaji ENP v smislu točke 75 sodbe OG in PI. V določenem številu teh zadev se je trdilo, da merilo, ki ga nacionalno sodišče uporablja pri odločanju o izdaji nacionalnega naloga za prijetje, izpolnjuje zahteve iz te točke.
- 23 Tako tudi v tej zadevi. Iz podatkov, posredovanih s strani francoskih pravosodnih organov, je razvidno, da je najpogostejši položaj pri izdaji ENP ta, da francosko sodišče izda nacionalni nalog za prijetje in potem zaprosi državnega tožilca, naj izda ENP, saj je že znano, da se zahtevana oseba ne nahaja v Franciji. V takem primeru francosko sodišče preveri tudi pogoje in sorazmernost izdaje ENP. Iz podatkov, ki so jih posredovali francoski organi, izhaja, da je bilo tako tudi v obravnavani zadevi.
- 24 Ob tem se postavlja vprašanje, ali je sodni preizkus ob izdaji nacionalne sodne odločbe – in torej še pred dejansko odločitvijo državnega tožilca o izdaji ENP – ki se nanaša zlasti na sorazmernost morebitne izdaje ENP, v skladu z načeli, ki so izražena v pogoju, da mora obstajati možnost sodnega nadzora nad odločitvijo državnega tožilstva o izdaji ENP, ki v celoti izpolnjuje zahteve učinkovitega sodnega varstva.

- 25 Pri odgovoru na to vprašanje se zdi predložitvenemu sodišču pomembno, da bi morala biti z vidika učinkovitega sodnega varstva zoper nesorazmerno odločitev o izdaji ENP presoja sorazmernosti opravljena ex nunc. Čeprav sta bili v tem primeru nacionalna sodna odločba in odločitev o izdaji ENP sprejeti na isti dan, lahko na splošno med sprejetjem nacionalne sodne odločbe – in s tem torej tudi predhodne presoje sorazmernosti izdaje ENP – in izdajo ENP preteče nekaj časa. V tem času bi se lahko pojavila nova dejstva in okoliščine, ki so upoštevna za sorazmernost izdaje ENP. V takem primeru predhoden preizkus sodišča ne bi mogel nuditi učinkovitega sodnega varstva pred nesorazmerno odločitvijo o izdaji.
- 26 Če je treba na gornje vprašanje iz točke 24 odgovoriti nikalno, potem se pojavlja še eno vprašanje. Iz podatkov, ki so jih posredovali francoski organi, izhaja, da je možno pri francoskem sodišču s tožbo zahtevati umik ENP in da francosko sodišče pri presoji takega zahtevka med drugim ugotavlja, ali je bila izdaja ENP nujna in sorazmerna. Zdi se, da je to pravno sredstvo zadevni osebi na voljo po njegovi dejanski predaji francoskemu sodišču. Torej je vprašanje, ali je postopek v zvezi z odločitvijo o izdaji ENP in zlasti njeno sorazmernostjo ki je zadevni osebi po njeni dejanski predaji na voljo pri francoskem sodišču, pravno sredstvo v smislu točke 75 sodbe OG in PI.
- 27 Za odgovor na to vprašanje je po mnenju predložitvenega sodišča pomembno, da točka 75 ne vključuje časovne omejitve, da bi moral biti sodni nadzor možen pred dejansko predajo. Po drugi strani pa to sodišče meni, da je pomembno, da iz točke 75 izhaja zahteva, da mora obstajati možnost „učinkovitega sodnega varstva“, zlasti zoper nesorazmerno odločitev o izdaji ENP in torej zlasti zoper morebitno nesorazmerno predajo. Zato bi bilo mogoče zastopati stališče, da je sodno varstvo zoper nesorazmerno odločitev o izdaji ENP učinkovito šele, če je ponujeno pred dejansko predajo.
- 28 Sodišče še ni preučilo v točki 24 zgoraj zastavljenega vprašanja. Različni odreditveni organi iz več držav članic so zavzeli stališče, da je na to vprašanje treba odgovoriti pritrdilno, medtem ko bi iz besedila sodbe OG in PI izhajal nikalen odgovor. Zato je treba to vprašanje predložiti Sodišču.
- 29 Poleg tega je odgovor na to vprašanje nujen za odločitev, ki jo mora sprejeti predložitveno sodišče.
- 30 Če je predhodna presoja zlasti sorazmernosti izdaje ENP s strani sodišča, ki je izdalo nacionalni nalog za prijetje, v skladu z načeli, ki se izražajo v pogoju, da mora obstajati možnost sodnega nadzora nad odločitvijo državnega tožilca o izdaji ENP in zlasti nad sorazmernostjo te odločitve, ki v celoti izpolnjuje zahteve učinkovitega sodnega varstva, potem mora predložitveno sodišče preizkusiti ENP in mora vsebinsko odločati o njegovi izvršitvi.
- 31 Če pa tovrstna predhodna presoja sorazmernosti izdaje ENP ni v skladu s temi načeli, potem je od odgovora na zgoraj zastavljeno vprašanje v točki 26 odvisno,

ali lahko predložitveno sodišče ENP vsebinsko preizkusi in ali lahko odloča o zahtevi za predajo.

- 32 Predložitveno sodišče predlaga Sodišču, naj to vprašanje za predhodno odločanje obravnava po nujnem postopku iz člena 267, četrti odstavek, PDEU in člena 107 Poslovnika.
- 33 Zahtevana oseba se nahaja v priporu zaradi predaje in čaka na odločitev o zahtevi za predajo. Te odločitve predložitveno sodišče ne more sprejeti, dokler Sodišče ne odgovori na vprašanja za predhodno odločanje. Čimprejšnji odgovor Sodišča potem tudi neposredno in odločilno vpliva na trajanje pripora zaradi predaje zahtevane osebe.

DELOVNI DOKUMENT